

Karin Bundgaard Nielsens prædiken påskedag

Taler

Karin Bundgaard Nielsen
Sognepræst

Dato

4. april 2021

Sted

Nykøbing Sj. Kirke

Omstændigheder

På grund af coronapandemien måtte indendørs gudstjenester i april 2021 ikke vare mere end 30 minutter, og menigheden måtte ikke synge.

Nykøbing Sjælland Kirke valgte derfor at flytte deres gudstjeneste påskedag udenfor, for at op til 50 mennesker kunne være med til gudstjenesten, hvor der også måtte synges.

Coronapandemien, som nu har skrevet verdens dagsorden i over et år, har fyldt mange af verdens mennesker med angst, der på sin måde også er gjort tavse. Når vi står overfor det uløselige – det, som efterlader os afmægtige – så bliver vi tavse.

Påskens opstandelsesberetning fra Markusevangeliet beskrives ud fra kvindernes perspektiv. De øvrige påskedage er blevet fortalt os fra de mandlige disciples blik: skærtorsdag, omkring bordet med Jesus og de tolv ved det sidste måltidsfællesskab, og korsfæstelsesberetningen med Simon af Kyrene, som bar korset. Soldaterne, der slog lod om Jesu klæder, og den bekendende officer. Og anden påskedag, hvor Kleofas og den anden discipel møder den opstandne på vejen til Emmaus.

Men påskedag hører vi, hvordan de efterladte kvinder reagerer, og det gør de hverken ved at forråde, at bekende, at kaste lod eller drage væk fra byen. Vi hører, at de bliver tavse, for de var rystede og bange.

--

I tirsdags besøgte jeg Hvidsten Kro ved Mariager. Min morfar var præst i den egn under Anden Verdenskrig, så vi lægger ofte vejen forbi, når vi er i det nordjyske. Hvidsten Kro var naturligvis lukket, som alle andre kroer er i denne

pandemitid, så æggekagen kunne vi ikke få lov at nyde. Men det var stadig muligt at gå en tur i krohaven, kikke ind ad vinduerne til det lille museum om modstandsbevægelsen under Anden Verdenskrig – med kroværten Marius Fiil i spidsen for Hvidstensgruppen – og gå de 100 meter op nord for kroen og læse navne på medlemmer af Hvidstensgruppen på den store mindesten, som egnens beboere rejste, efter at de legemlige rester, med de i Ryvangen nedskudte mande- og drengekroppe, var kommet hjem efter krigen og blevet gravlagt netop her.

Hvidstensgruppen bestod af drenge og mænd – men også af piger og kvinder. Bl.a. Marius Fiils to døtre, Tulle og Gerda, som vi har hørt knap så meget om. De blev nemlig ikke henrettet, men sendt i isolation og tysk fangelejr. De blev sendt af sted til krigsretten sammen med mændene, men de overlevede – afmægtige måtte de se til.

For ti år siden blev der lavet en dansk spillefilm over mændenes dåd – Hvidstensgruppen. Nu skal efterfølgeren indspilles; Hvidstensgruppen 2 – og den skal handle om de efterladte kvinder, som sorgen havde gjort tavse, men som nu skal hjælpes ud i livet igen og finde et sprog, der kan rumme både grusomhed og håb.

Maria Magdalene hed hun, hende, der havde fulgt Jesus så tæt. Eftertiden gisner om hende, kalder hende navne, nogle af dem flatterende, andre af en noget anden karakter. Men hun er med hele vejen, hun elskede ham af hele sit hjerte, en kærlighed så ren og pur, at ikke engang afskyen for det kødelige begær kunne holde hende ude af historien, dengang hellige og fromme mænd skulle samle evangeliet om Jesus Kristus, Guds søn.

For hendes kærlighed var så insisterende, at end ikke frygten kunne holde den tilbage. Hun kommer ud til graven, hendes hjerte er endnu en gang bristefærdigt. Forleden så hun til, hvordan Jesus blev pisket, pint og korsfæstet, nu var han ikke længere hos hende.

Sammen med den anden Maria og Salome, går hun tidlig påskemorgen ud til graven, hvor de lagde ham. Tryk i visheden om, at intet ondt længere kunne nå ham, for nu lå han i sin grav.

Han havde fået fred!

Bange, rædselsslagen bliver hun, da hun opdager, at hendes elskede ikke er i graven. Ikke engang her kunne han få fred!

Så sidder han pludselig der i gravåbningen, den unge mand i hvide klæder. Er det havemanden, en Guds engel eller den opstandne selv?

"Vær ikke forfærdede!" – den første og korteste påskeprædiken, som skal sende kvinderne ud i livet igen, med håb på trods af grusomhed.

--

Den engelske fysiker og matematiker Stephen Hawking, som døde for et par år siden, ønskede at finde "teorien om alting".

Det lykkedes ikke for Hawking at finde teorien om alting, ikke med ligninger i hvert fald. Men jeg har læst, at han, ifølge sine tre børn, måske gjorde det alligevel, da han sagde til dem: *"Der ville ikke være noget særligt univers, hvis det ikke var hjemsted for de mennesker, du elsker"*. Kærligheden bærer universets mening, lignelser og ikke ligninger.

Kristendommens teori om alting ligger i paradokset, i hele det drama, vi gennemlever i påsken: Kongesønnen, der palmesøndag kommer ridende ind til Jerusalem på et trækdyrs føl, en æselryg. Den almægtige, der langfredag korsfæstes i afmægtighed på Golgata. Og i dag, påskemorgen, hvor det umulige er sket, livet er der, hvor døden før var – eller som en af mine præstekolleger udtrykte det: Det største af alt, menneskets opstandelse fra de døde, mødes med det mindste af alt: kvinder.

I påsken forkyndes vi teorien om alting, Guds kærlighed, der rummer det hele fra det største til det mindste.

I den lignelse skal vi finde os selv. Vi er en del af den fortælling, der kan sættes os til vægs, så vi føler os gudsforladte og må råbe, som Vor Herre selv råbte på korset: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?"

Vi er en del af den fortælling, der betyder, at lyset stadig brænder for os, også på

afmægtighedens kors – for påskemorgen skabes der en ny mulighed. Påsken er ikke kun fortællingen om engang, men fortællingen om vores gudskabte liv: lignelsen om alting.

--

Det er påskemorgen – Kristus er opstanden.

Derfor ringer klokkerne mod sky denne påskemorgen, hvor vi har trukket udendørs, må fryse en lille smule for at få lov at synge med højt i sky, i en tid, hvor coronapandemien byder os at være tavse under fællessang indendøre. Men vi har brug for fællessangens vingefang, der i fællesskab og på sangens tonestige kan løfte os fra tavshedens grav til håbets tale.

I dag skal vi rejse os nyskabte og leve. Vi skal ikke længere være tavse, uanset om vi er kvinder eller mænd, men vi skal tale, synge og give håbet videre – det skal vi midt i det liv, der byder os både grusomhed, håb og glæde – det skal vi med ekkoet fra de ord, der lød til os allerede den første påskemorgen: "ikke forfærdede!"

Rigtig glædelig påske.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taleren

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karin-bundgaard-nielsens-praediken-paaskedag>